

32001L0115

17.1.2002

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 15/24

SMĚRNICE RADY 2001/115/ES

ze dne 20. prosince 2001,

kterou se mění směrnice 77/388/EHS s cílem zjednodušit, modernizovat a harmonizovat podmínky pro fakturaci ve vztahu k dani z přidané hodnoty

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 93 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Současné podmínky pro fakturaci, uvedené v čl. 22 odst. 3 ve znění článku 28h šesté směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu — Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně ⁽⁴⁾, jsou poměrně nepočtené, takže vymezení zásadních podmínek náleží členským státům. Tyto podmínky již navíc neodpovídají rozvoji nových fakturačních metod a technologií.
- (2) Zpráva Komise o druhé fázi projektu SLIM (zjednodušení právních předpisů pro vnitřní trh) doporučila prozkoumat, které údaje je pro účely DPH nezbytné uvádět při vystavování faktury a jaké jsou právní a technické požadavky na elektronickou fakturaci.
- (3) Závěry Rady ve složení pro hospodářství a finance (ECO-FIN) z června 1998 zdůraznily skutečnost, že rozvoj elektronického obchodování činí nezbytným vytvořit právní rámec pro elektronickou fakturaci, který by zachoval správcům daně jejich kontrolní možnosti;
- (4) Pro zajištění řádného fungování vnitřního trhu je proto nutné na úrovni Společenství vypracovat harmonizovaný seznam údajů, které musí být uváděny na fakturách pro účely daně z přidané hodnoty, a zavést řadu společných opatření vztahujících se k elektronické fakturaci a elektronickému uchování faktur a k vlastnímu provádění a zadávání fakturačních operací.

- (5) Uchování faktur musí také splňovat podmínky stanovené směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů ⁽⁵⁾.

- (6) Po zavedení přechodných opatření týkajících se DPH v roce 1993 přijalo Řecko předčísli EL namísto předčísli GR stanovené mezinárodní normou ISO č. 3166 — alfa 2, na niž odkazuje čl. 22 odst. 1 písm. d). S ohledem na důsledky případné změny předčísli ve všech členských státech je třeba udělit Řecku výjimku a stanovit, že norma ISO se na Řecko nevztahuje.

- (7) Je proto třeba změnit směrnici 77/388/EHS,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 77/388/EHS se mění v souladu s následujícími články.

Článek 2

V článku 28h (který nahrazuje článek 22 téže směrnice) se článek 22 mění takto:

1. V odst. 1 písm. d) se doplňuje nová věta, která zní:

„Řecká republika je však oprávněna používat předčísli „EL.““

2. Odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3.a) Každá osoba povinná k dani zajistí, že buď ona sama, nebo její zákazník, nebo třetí osoba jejím jménem a na její účet vystaví fakturu za zboží nebo služby, které dodala nebo poskytla jiné osobě & #277; povinné k dani nebo právnické osobě nepovinné k dani. Každá osoba povinná k dani také zajistí, že buď ona sama, nebo její zákazník, nebo třetí osoba jejím jménem a na její účet vystaví fakturu v souvislosti s dodáními zboží uvedenými v čl. 28b části B odst. 1 a v souvislosti s dodáními zboží za podmínek uvedených v čl. 28c části A.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 96 E, 27.3.2001, s. 145.

⁽²⁾ Stanovisko ze dne 13. června 2001 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Úř. věst. C 193, 10.7.2001, s. 53.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 145, 13.6.1977, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2001/4/ES (Úř. věst. L 22, 24.1.2001, s. 17).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

Každá osoba povinná k dani rovněž zajistí, že buď ona sama, nebo její zákazník, nebo třetí osoba jejím jménem a na její účet vystaví fakturu za každou platbu na její účet před dodáním zboží podle prvního pododstavce a za každou platbu na její účet provedenou jinou osobou povinnou k dani nebo právnickou osobou nepovinnou k dani předtím, než je poskytnutí služeb dokončeno.

Členské státy mohou osobám povinným k dani uložit povinnost vystavovat faktury za jiné zboží nebo služby, než jsou uvedeny v předchozích pododstavcích, které dodaly nebo poskytly na jejich území. Přitom mohou členské státy ve vztahu k těmto fakturám uložit méně povinností, než je uvedeno v písmenech b), c) a d).

Členské státy mohou zprostit osoby povinné k dani povinnosti vystavovat faktury za zboží nebo služby, které dodaly nebo poskytly na jejich území a které jsou od daně na základě článku 13, čl. 28 odst. 2 písm. a) a čl. 28 odst. 3 písm. b) osvobozeny, bez ohledu na to, zda s vrácením daně odvedené na předchozím stupni fázi či nikoliv.

Každý doklad nebo sdělení, které mění původní fakturu a výslovně a jednoznačně se k ní vztahuje, se považuje za fakturu. Členské státy, na jejichž území je zboží dodáváno nebo služby poskytovány, mohou povolit, aby na těchto dokladech nebo v těchto sděleních byly některé povinné údaje vynechány.

Členské státy mohou osobám povinným k dani, které dodávají zboží a poskytují služby na jejich území, stanovit lhůtu pro vystavení faktur.

Za několik samostatných dodání zboží nebo poskytnutí služeb lze za podmínek stanovených členskými státy, na jejichž území je zboží dodáváno nebo služby poskytovány, vystavit souhrnnou fakturu.

Zákazník osoby povinné k dani může vystavit fakturu na zboží nebo služby, které mu tato osoba dodala nebo poskytla, za podmínky, že na počátku byla mezi stranami uzavřena dohoda a že osoba povinná k dani, která dodává zboží nebo služby, přijímá každou fakturu určeným postupem. Členské státy, na jejichž území je zboží dodáváno nebo služby poskytovány, stanoví podmínky a postupy pro dohody a postupy přijímání faktur mezi osobou povinnou k dani a jejím zákazníkem.

Členské státy mohou stanovit další podmínky pro vystavování faktur zákazníky osob povinných k dani, které dodávají zboží nebo poskytují služby na jejich území.

Mohou zejména požadovat, aby tyto faktury byly vydávány jménem a na účet osoby povinné k dani. Tyto podmínky musí být vždy stejné bez ohledu na místo usazení zákazníka.

Členské státy mohou také osobám povinným k dani, které dodávají zboží nebo služby na jejich území, stanovit zvláštní podmínky pro případy, že je třetí strana nebo zákazník, který vystavuje faktury, usazen v zemi, se kterou nemají uzavřen žádný právní nástroj o vzájemné pomoci s oblastí působnosti podobnou oblasti působnosti směrnice Rady 76/308/EHS ze dne 15. března 1976 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z některých dávek, cel, daní a jiných opatření (*), směrnice Rady 77/799/EHS ze dne 19. prosince 1977 o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských států v oblasti přímých a nepřímých daní (**), a nařízení Rady (EHS) č. 218/92 ze dne 27. ledna 1992 o správní spolupráci v oblasti nepřímých daní (DPH) (***).

b) Aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení této směrnice, uvádějí se na fakturách vystavovaných podle písm. a) prvního, druhého a třetího pododstavce pro účely daně z přidané hodnoty povinné pouze tyto údaje:

- datum vydání,
- pořadové číslo založené na jedné nebo více sériích, které jednoznačně určují fakturu,
- identifikační číslo pro daň z přidané hodnoty, uvedené v odst. 1 písm. c), pod nímž osoba povinná k dani dodala zboží nebo poskytla služby,
- identifikační číslo pro daň z přidané hodnoty zákazníka uvedené v odst. 1 písm. c), který je v případě dodání zboží nebo poskytnutí služeb daňovým dlužníkem nebo jemuž bylo dodáno zboží podle čl. 28c části A,
- plné jméno a adresa osoby povinné k dani a jejího zákazníka,
- množství a druh dodávaného zboží nebo rozsah a druh poskytovaných služeb,
- den, kdy bylo uskutečněno nebo dokončeno dodání zboží nebo poskytování služeb, nebo den, kdy byla provedena platba na účet uvedená v písm. a) druhém pododstavci, pokud jej lze určit a liší se ode dne vystavení faktury,

- základ daně pro každou sazbu nebo osvobození, jednotková cena bez daně a veškeré slevy nebo rabaty, pokud nejsou obsaženy v jednotkové ceně,
- použitá sazba DPH,
- splatná částka daně, není-li použit zvláštní režim, pro který tato směrnice tento údaj nepřipouští,
- v případě osvobození od daně nebo je-li zákazník daňovým dlužníkem, odkaz na příslušné ustanovení této směrnice, na odpovídající vnitrostátní ustanovení nebo na jakýkoli údaj o tom, že dodání je osvobozeno od daně nebo předmětem postupu zpětného vyúčtování,
- jde-li o dodání nových dopravních prostředků ve Společenství, údaje uvedené v čl. 28a odst. 2,
- je-li používáno zdanění rozdlů, odkaz na článek 26 nebo 26a, na odpovídající vnitrostátní ustanovení nebo na jakýkoli jiný údaj, že bylo použito zdanění rozdlů,
- je-li daňovým dlužníkem daňový zástupce ve smyslu čl. 21 odst. 2, identifikační číslo pro daň z přidané hodnoty tohoto daňového zástupce, uvedené v odst. 1 písm. c), a jeho plné jméno a adresa.

Členské státy mohou od osob povinných k dani, které jsou usazeny na jejich území a dodávají zboží nebo poskytují služby na jejich území, vyžadovat uvedení identifikačního čísla pro daň z přidané hodnoty podle odst. 1 písm. c) jejich zákazníka i v jiných případech, než jsou uvedeny v prvním pododstavci čtvrté odrážky.

Členské státy nevyžadují, aby faktury byly podepsány.

Částky uvedené na faktuře lze vyjadřovat v jakékoli měně, je-li částka daně, jež má být odvedena, uvedena v měně členského státu, kde je zboží dodáváno nebo služby poskytovány, s využitím přepočtového mechanismu stanoveného v čl. 11 části C odst. 2.

Je-li to nutné pro účely kontroly, mohou členské státy vyžadovat, aby byly faktury za zboží dodané nebo služby poskytnuté na jejich území a faktury, které obdrží osoby povinné k dani usazené na jejich území, přeloženy do jejich vnitrostátních jazyků.

- c) Faktury vydané na základě písmena a) lze zasílat buď na papíře, nebo elektronicky, pokud s tím zákazník souhlasí.

Faktury zaslané elektronicky členské státy přijímají pod podmínkou, že věrohodnost původu a neporušenost obsahu jsou zaručeny

- zaručeným elektronickým podpisem ve smyslu čl. 2 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/93/ES ze dne 13. prosince 1999 o zásadách Společenství pro elektronické podpisy (****); členské státy však mohou požadovat, aby se zaručený elektronický podpis zakládal na kvalifikovaném osvědčení a byl vytvořen prostředky pro bezpečné vytváření podpisů ve smyslu čl. 2 odst. 6 a 10 uvedené směrnice,

- nebo prostřednictvím elektronické výměny dat (EDI) vymezené v článku 2 doporučení Komise 1994/820/ES ze dne 19. října 1994 o právních aspektech elektronické výměny dat (*****), jestliže dohoda o výměně stanoví užití postupů zaručujících věrohodnost původu a neporušenost dat; členské státy však mohou za podmínek, které stanoví, požadovat doplňkový souhrnný dokument na papíře.

Faktury však lze zasílat jinými elektronickými prostředky s výhradou jejich přijímání členským státem nebo členskými státy, jichž se to týká. Komise předložila do 31. prosince 2008 zprávu současně s případným návrhem na změnu podmínek elektronické fakturace, aby byl vzat v úvahu možný budoucí technologický vývoj v této oblasti.

Členské státy nesmějí ukládat osobám povinným k dani, které dodávají zboží nebo poskytují služby na jejich území, žádné jiné povinnosti nebo formality související s elektronickým přenosem faktur. Mohou však do 31. prosince 2005 stanovit, že užití takového systému musí být předem oznámeno.

Členské státy mohou stanovit zvláštní podmínky pro vystavování faktur za zboží nebo služby dodané na jejich území ze země, se kterou nemají uzavřeny žádný právní nástroj o vzájemné pomoci s oblastí působnosti podobnou oblasti působnosti směrnic 76/308/EHS a 77/799/EHS a nařízení Rady (EHS) č. 218/92, elektronickými prostředky.

V případě dílčích dodávek zahrnující více faktur zasílaných elektronickými prostředky stejnému příjemci, mohou být údaje společně jednotlivým fakturám uvedeny pouze jednou, pokud jsou u každé faktury přístupné všechny informace.

- d) Každá osoba povinná k dani zajistí, že jsou uchovány kopie faktur, které sama vydala nebo které vydal její zákazník nebo třetí osoba jejím jménem a na její účet, a všechny faktury, které obdržela.

Pro účely této směrnice může osoba povinná k dani určit místo uchovávání pod podmínkou, že tam uchovávané faktury nebo informace zpřístupní bez zbytečného prodlení oprávněným orgánům, kdykoli o to požádají. Členské státy však mohou požadovat, aby jim osoby povinné k dani usazené na jejich území oznámily místo uchovávání, pokud je mimo jejich území. Členské státy kromě toho mohou požadovat, aby osoby povinné k dani usazené na jejich území uchovávaly na jejich území faktury vydané jimi samými nebo jejich zákazníkem nebo třetí osobou jejich jménem a na jejich účet, a všechny faktury, které obdržely, pokud nejsou uchovány elektronickými prostředky zaručujícími k uvedeným údajům plný přístup on-line.

Věrohodnost původu a neporušenost obsahu faktur a jejich čitelnost musí být zaručeny po celou dobu uchovávání. Údaje, které obsahují faktury uvedené v písm. c) třetím pododstavci, nesmějí být měněny a musí zůstat čitelné po celé uvedené období.

Členské státy určí období, po něž musí osoby povinné k dani uchovávat faktury za zboží dodané nebo služby poskytnuté na jejich území a faktury, které obdržely osoby povinné k dani usazené na jejich území.

Aby se zaručilo plnění podmínek stanovených ve třetím pododstavci, mohou členské státy uvedené ve čtvrtém pododstavci požadovat, aby faktury byly uchovávány v původní formě, papírové nebo elektronické, ve které byly zaslány. Jsou-li faktury uchovávány elektronicky, mohou také požadovat, aby byla rovn & #277;ž uchovávána data zaručující věrohodnost původu a neporušenost obsahu.

Členské státy uvedené ve čtvrtém pododstavci mohou stanovit zvláštní podmínky zakazující nebo omezující uchovávání faktur v zemi, se kterou nemají uzavřeny žádný právní nástroj o vzájemné pomoci s oblastí působnosti podobnou oblasti působnosti směrnic 76/308/EHS, 77/799/EHS a nařízení Rady (EHS) č. 218/92 a o právu na přístup elektronickými prostředky, stahování a používání podle článku 22a.

Členské státy mohou za podmínek, které stanoví, vyžadovat uchovávání faktur obdržených osobami nepovinnými k dani.

- e) Přenosem a uchováváním faktur „elektronickými prostředky“ se pro účely písmen c) a d) rozumí přenos nebo zpřístupnění příjemci a uchovávání za užití elektronického zařízení pro zpracování (včetně digitální komprese) a uchovávání dat a využití přenosu po drátě, rádiového přenosu nebo jinými optickými nebo elektromagnetickými technologiemi.

Členské státy pro účely této směrnice uznávají jako faktury doklady nebo sdělení v papírové nebo elektronické formě, pokud splňují podmínky stanovené v tomto odstavci.

(*) Úř. věst. L 73, 19.3.1976, s. 18. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2001/44/ES (Úř. věst. L 175, 28.6.2001, s. 17).

(**) Úř. věst. L 336, 27.12.1977, s. 15. Směrnice naposledy pozměněná aktem o přistoupení z roku 1994.

(***) Úř. věst. L 24, 1.2.1992, s. 1.

(****) Úř. věst. L 13, 19.1.2000, s. 12.

(*****) Úř. věst. L 338, 28.12.1994, s. 98.“

3. V odstavci 8 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Možnost stanovená v prvním pododstavci nemůže být využita k ukládání dodatečných povinností nad povinnosti stanovené v odstavci 3.“

4. V odst. 9 písm. a) se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Aniž jsou dotčeny podmínky písmene d), nesmějí však členské státy zprostit povinností uvedených v čl. 22 odst. 3 osoby povinné k dani uvedené ve třetí odrážce.“

5. V odstavci 9 se doplňuje nové písmeno, které zní:

„d) S výhradou konzultace s výborem podle článku 29 a za podmínek, které určí, mohou členské státy stanovit, že faktury za zboží dodané nebo za služby poskytnuté na jejich území nemusí splňovat některé z podmínek stanovených v odst. 3 písm. b) v těchto případech:

— pokud je částka faktury nízká, nebo

— pokud činí obchodní nebo správní praxe v daném hospodářském odvětví nebo technické podmínky, za nichž jsou faktury vystavovány, dodržení všech požadavků uvedených v odst. 3 písm. b) obtížným.

Tyto faktury musí v každém případě obsahovat

— datum vystavení,

— identifikaci osoby povinné k dani,

— identifikaci druhu dodávaného zboží nebo poskytovaných služeb,

— splatnou daň nebo údaje potřebné k jejímu výpočtu.

Zjednodušení stanovené v tomto písmenu nelze použít u plnění uvedených v odst. 4 písm. c).“

6. V odstavci 9 se doplňuje nové písmeno, které zní:

- „e) Jestliže členské státy využijí možnost stanovenou v písm. a) třetí odrážce a upustí od přidělení čísla uvedeného v odst. 1 písm. c) osobám povinným k dani, které neprovádějí žádné z plnění uvedených v odst. 4 písm. c) a jestliže dodavateli nebo zákazníkovi nebylo přiděleno identifikační číslo tohoto typu, může faktura místo toho uvádět jiné číslo, zvané daňové registrační číslo, definované dotyčnými členskými státy.

Bylo-li osobám povinným k dani přiděleno identifikační číslo uvedené v odst. 1 písm. c), mohou členské státy uvedené v prvním pododstavci také požadovat, aby faktura uváděla

- u poskytnutí služeb uvedených v čl. 28b částech C, D, E a F a u dodání zboží uvedených v čl. 28c částech A a E odst. 3 číslo uvedené v odst. 1 písm. c) a daňové registrační číslo dodavatele,
- u jiných dodání zboží a poskytnutí služeb pouze daňové registrační číslo dodavatele nebo pouze číslo uvedené v odst. 1 písm. c).“

Článek 3

Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 22a

Právo na přístup k fakturám uchovávaným elektronicky v jiném členském státě

Uchovává-li osoba povinná k dani faktury, které vystavuje nebo přijímá, elektronickými prostředky zajišťujícími přístup k informacím on-line a nachází-li se místo uchování v jiném členském státě, než kde má sídlo, jsou příslušné orgány členského státu, v němž je usazena, pro účely této směrnice oprávněny tyto faktury získávat elektronickými prostředky, stahovat je a používat je v mezích stanovených předpisy členského státu, ve kterém je usazena osoba povinná k dani, pokud je tento stát potřebuje pro účely kontroly.“

Článek 4

1. V čl. 10 odst. 2 třetím pododstavci se v první odrážce zrušují slova „nebo dokladu sloužícího jako faktura“ a v třetí odrážce slova „nebo doklad sloužící jako faktura“,

2. V čl. 24 odst. 5 se zrušují slova „nebo jiných dokladech sloužících jako faktury“ a v čl. 26a části B odst. 9 se zrušují slova „ani na jiných dokladech sloužících jako faktury“.
3. V čl. 26a části C odst. 4 se zrušují slova „nebo doklad sloužící jako faktura“.
4. V čl. 28d odst. 3 a čl. 28d odst. 4 druhém pododstavci se zrušují slova „nebo jiného dokladu sloužícího jako faktura“ a „nebo doklad“.
5. V článku 28g (který nahrazuje článek 21 téže směrnice) se článek 21 mění takto:
 - v odst. 1 písm. d) se zrušují slova „nebo jiném dokladu sloužícím jako faktura“.
6. V čl. 28o odst. 1 písm. e) se zrušují slova „nebo na dokladech sloužících jako faktury“.

Článek 5

Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí od 1. ledna 2004. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 6

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Článek 7

Tato směrnice je určena členskými státem.

V Bruselu dne 20. prosince 2001.

Za Radu

předseda

C. PICQUÉ